

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă privind instituirea unor măsuri temporare referitoare la alimentele și furajele obținute prin culturi celulare și privind protecția denumirilor asociate produselor din carne

I. Contextul legislativ și european

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect instituirea unui cadru juridic temporar și proporțional privind producția și comercializarea alimentelor și furajelor obținute prin culturi celulare derivate din animale vertebrate, precum și stabilirea unor reguli privind utilizarea denumirilor asociate produselor din carne pentru produsele alimentare pe bază de proteine vegetale.

În ultimii ani, dezvoltarea tehnologiilor de agricultură celulară a generat dezbateri la nivelul Uniunii Europene cu privire la impactul acestor produse asupra sănătății publice, agriculturii tradiționale, protecției consumatorilor și securității alimentare.

Mai multe state membre ale Uniunii Europene au adoptat ori au inițiat măsuri legislative privind limitarea introducerii pe piață a produselor obținute prin culturi celulare, invocând aplicarea principiului precauției prevăzut de art.7 din Regulamentul (CE) nr.178/2002.

Totodată, Parlamentul European, prin Rezoluția din 19 octombrie 2023 privind Strategia europeană a proteinelor, a evidențiat faptul că actualul cadru normativ privind alimentele noi („Novel Foods”) nu răspunde integral provocărilor etice, economice și sociale generate de aceste produse.

II. Necesitatea intervenției legislative

Prezenta lege urmărește protejarea sănătății publice și a intereselor consumatorilor, în condițiile în care efectele pe termen lung ale consumului de alimente obținute prin culturi celulare nu sunt pe deplin stabilite din punct de vedere științific.

Concluziile Colocviului Științific EFSA nr.27/2024 au evidențiat necesitatea aprofundării evaluărilor privind:

- compoziția nutrițională;
- riscurile microbiologice;
- utilizarea factorilor de creștere;
- efectele cumulative ale consumului pe termen lung.

În acest context, statul are obligația de a adopta măsuri preventive rezonabile și proporționale, în aplicarea principiului precauției.

III. Protejarea patrimoniului agroalimentar și a informării corecte a consumatorilor

Prezenta lege urmărește, de asemenea:

- protejarea patrimoniului agroalimentar național;
- susținerea sectorului zootehnic;
- asigurarea unei informări clare și corecte a consumatorilor;
- prevenirea utilizării unor denumiri susceptibile să inducă în eroare consumatorii cu privire la natura produselor alimentare.

IV. Compatibilitatea cu dreptul Uniunii Europene

Proiectul de lege este elaborat cu respectarea:

- Regulamentului (UE) 2015/2283 privind alimentele noi;
- Regulamentului (CE) nr. 178/2002;
- Regulamentului (UE) nr. 1169/2011;
- Directivei (UE) 2015/1535 privind procedura TRIS;
- art.36 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

Măsurile instituite prin prezenta lege au caracter temporar, proporțional și reexaminabil, în concordanță cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Curții Constituționale a României.

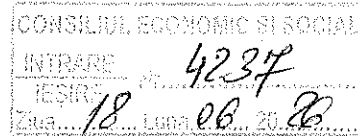
INIȚIATORI:

Deputat BAȘ ANA-MARCELA

Circumscripția electorală nr.37 TIMIȘ

Deputat MACOVEI ILIE SIMONA ELENA

Circumscripția electorală nr.24 Iași

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL ROMÂNIEI

LEGE

la Propunerea legislativă privind instituirea unor măsuri temporare referitoare la alimentele și furajele obținute prin culturi celulare și privind protecția denumirilor asociate produselor din carne

Parlamentul României adoptă prezenta lege

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1 – Obiectul și scopul legii

- (1) Prezenta lege reglementează instituirea unor măsuri temporare privind producția, comercializarea, importul, exportul, distribuția și utilizarea alimentelor și furajelor obținute prin culturi celulare derivate din animale vertebrate.
- (2) Prezenta lege are ca scop:
 - a) protejarea sănătății publice;
 - b) aplicarea principiului precauției;
 - c) protejarea patrimoniului agroalimentar național;
 - d) asigurarea unei informări corecte a consumatorilor.
- (3) Măsurile prevăzute de prezenta lege au caracter temporar și se aplică cu respectarea principiului proporționalității.
- (4) Prezenta lege se interpretează și se aplică în conformitate cu obligațiile care decurg din calitatea României de stat membru al Uniunii Europene, potrivit art.148 din Constituția României, republicată.

Art. 2 – Definiții

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) alimente obținute prin culturi celulare – produse alimentare rezultate prin cultivarea în laborator a celulelor animale, în afara organismului viu;
- b) furaje obținute prin culturi celulare – produsele destinate hranei animalelor, obținute prin cultivarea celulelor animale în condiții controlate;
- c) agricultură celulară – procesul tehnologic de producere a alimentelor sau furajelor prin multiplicarea celulelor animale în bioreactoare ori în alte sisteme similare;
- d) produse pe bază de proteine vegetale – produsele alimentare care conțin exclusiv proteine de origine vegetală;

e) produs românesc – produsul alimentar obținut din materii prime provenite integral din ferme situate pe teritoriul României.

CAPITOLUL II

Măsuri temporare privind introducerea pe piață

Art. 3 – Regimul introducerii pe piață

(1) Până la finalizarea cadrului european armonizat privind evaluarea siguranței produselor alimentare obținute prin culturi celulare, se suspendă temporar introducerea pe piață pe teritoriul României a produselor prevăzute la art.2 lit. a).

(2) Măsura prevăzută la alin. (1) se aplică în temeiul principiului precauției prevăzut de art.7 din Regulamentul (CE) nr.178/2002.

(3) Se suspendă temporar introducerea pe piață a furajelor prevăzute la art.2 lit.b).

(4) Produsele prevăzute la alin. (1) și (3) nu pot fi utilizate ca ingrediente în alimente ori furaje destinate comercializării.

Art. 4 – Excepții

(1) Prevederile art. 3 nu se aplică produselor destinate exclusiv:

a) cercetării științifice;

b) evaluărilor de siguranță efectuate în vederea autorizării potrivit Regulamentului (UE) 2015/2283;

c) utilizării medicale, farmaceutice ori veterinare.

(2) Produsele prevăzute la alin.(1) nu pot fi comercializate pentru consum uman sau animal.

(3) Instituțiile care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1) notifică Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor în termen de 30 de zile de la începerea activității.

CAPITOLUL III

Protecția denumirilor asociate produselor din carne

Art. 5 – Informarea consumatorilor

(1) Denumirea produselor alimentare pe bază exclusiv vegetală trebuie să permită consumatorului identificarea clară a naturii produsului.

(2) Se interzice utilizarea unor denumiri, prezentări comerciale sau elemente de etichetare susceptibile să inducă în eroare consumatorul cu privire la:

a) natura produsului;

b) compoziția produsului;

c) originea ingredientelor principale.

(3) Produsele prevăzute la alin. (1) trebuie să includă în mod vizibil mențiunea „produs vegetal” sau o mențiune echivalentă.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică în conformitate cu Regulamentul (UE) nr.1169/2011 și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

(5) Lista exemplurilor de practici comerciale considerate susceptibile să inducă în eroare consumatorii se stabilește prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 6 – Etichetarea produselor din carne

(1) Produsele din carne comercializate pe teritoriul României pot include mijloace digitale de informare privind:

- a) originea produsului;
- b) compoziția;
- c) trasabilitatea.

(2) Utilizarea mențiunii „produs românesc” este permisă numai în condițiile prevăzute la art.2 lit.e).

CAPITOLUL IV

Sanțiuni

Art. 7 – Contravenții

(1) Constituie contravenție nerespectarea prevederilor art.3 și se sancționează cu amendă de la 50.000 lei la 150.000 lei.

(2) Constituie contravenție nerespectarea prevederilor art.5 și se sancționează cu amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei.

(3) La individualizarea sancțiunii se ține seama de:

- a) gravitatea faptelor;
- b) consecințele produse;
- c) dimensiunea activității economice;
- d) existența unor abateri repetate.

(4) În cazul primei abateri, autoritatea competentă poate aplica sancțiunea avertismentului, în condițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001.

Art. 8 – Sancțiuni complementare

(1) În funcție de gravitatea faptelor, autoritatea competentă poate dispune:

- a) retragerea de pe piață a produselor;
- b) suspendarea temporară a activității;
- c) confiscarea produselor neconforme.

(2) Măsurile prevăzute la alin.(1) trebuie să fie proporționale cu gravitatea încălcării constatate.

CAPITOLUL V

Autorități competente

Art. 9 – Autorități competente

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se realizează de către:

- a) Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- b) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor;
- c) direcțiile pentru agricultură județene și a municipiului București.

(2) ANSVSA coordonează activitățile de control prevăzute de prezenta lege.

(3) Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL VI

Dispoziții europene și finale

Art. 10 – Procedura europeană de notificare

(1) Prezenta lege se notifică Comisiei Europene prin sistemul TRIS, în conformitate cu Directiva (UE) 2015/1535.

(2) Intrarea în vigoare a prezentei legi este condiționată de finalizarea procedurii prevăzute la alin. (1).

Art. 11 – Armonizarea cu dreptul Uniunii Europene

(1) În cazul autorizării la nivelul Uniunii Europene a unui produs alimentar obținut prin culturi celulare, Guvernul analizează compatibilitatea măsurilor prevăzute de prezenta lege cu actele europene aplicabile.

(2) Guvernul propune Parlamentului măsurile necesare de armonizare legislativă în termen de 6 luni de la publicarea autorizației europene.

Art. 12 – Reexaminarea periodică

(1) Prezenta lege se reexaminează periodic, la fiecare 5 ani.

(2) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, împreună cu Ministerul Sănătății și ANSVSA, elaborează un raport privind:

- a) evoluțiile științifice relevante;
- b) evoluțiile legislative europene;
- c) impactul socio-economic al măsurilor instituite.

(3) Raportul prevăzut la alin. (2) se transmite Parlamentului.

Art. 13 – Norme metodologice

În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale elaborează normele metodologice de aplicare.

Art. 14 – Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu respectarea procedurii prevăzute la art.10.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTE
CAMERA DEPUTAȚILOR**

GRINDEANU SORIN-MIHAI

**PREȘEDINTE
SENATUL ROMÂNIEI**

ABRUDEAN MIRCEA